

Штормове відчуття досконалості

Виставка творів Миколи Гроха «Відлуння світлої душі»
(акварель, пастель, графіка). Галерея ABC-арт. Київ.

Ніла ІВАНЕНКО

Миколі Гроху цього разу пощастило. Вернісаж припав на похмурий день. А отже, насичені вітальними соками акварелі та виразно-мінімалістичні графічні аркуші контрастували з настроями за вікном, витиналися на тлі безликого, безбарвного буття. У невигащному зіставленні з експонатами навколишня реальність видавалася вторинною. Утім, коли йдеться про співвідношення мистецтва з життям, це не дивно.

Кожен митець вчиняє із реальністю по-своєму. Один, заграючи з глядачем, копіює її без жодного докору сумління. Другий, приховуючи своє правдиве ставлення до неї, занурюється в нетрі нефігуративу. Микола Грох – не той і не другий.

Наскрізним баченням, наче лазером, він пропалює реальність, і вона струшує з себе пил буденності. Розщеплюється на фрагменти однієї великої вистави, у головних ролях якої задіяні мушлі, винограона, чорнобривці, маківки, листочки, фужери, ляльки... І обов'язково – іриси, що сочаться барвами зрілого літа. Декораціями часто-густо виступають скляні поверхні, котрими худож-



Весняний букет

ник безкінечно маніпулює. Світлові й кольорові ефекти від переломлення дзвінких площин збивають з пантелику через штормове відчуття мінливої досконалості. І реальність раптом стає надреальністю.

Такою, в якій зручно і переховуватись, і не ховатись. В якій володарює хвилевида лінія: саме вона, за англійцем Вільямом Хогартом, є основою краси (трактат «Аналіз краси», 1753). У надреальності Гроха, знову-таки згідно з Хогартом, найвищим пріоритетом є природа – мовчазна, урівноважена, доцільна. Одне слово, сповнена того, чого бракує їй менш симпатичним дітям – гомосапієсам.



Осінь на Оболоні

Досві

Микола ГРОХ (1936) – випускник Київського державного художнього інституту (1967), художник Худфонду України (1960–1964), видавництва «Мистецтво» (1964–1967). Починаючи з 1965-го, учасник численних групових та персональних виставок в Україні та за кордоном. Заслужений художник України (1982). Переможець багатьох конкурсів на найкраще оформлення книги. Багаторічний керівник художньої студії для дітей і дорослих при столичному Будинку художника. Сфери творчої реалізації: акварель, станкова графіка, книжкова ілюстрація.



Ілюзіоніст Грох... Містифікатор Грох...

Він змушує повірити, що інтерпретоване ним суще збігається з твоїм сприйняттям дійсності, з умінням її приборкати. Що варто тобі лишень озброїтись власним «лазером», втрутитись ним у букет на столі чи в лісовий пейзаж, і ти теж матимеш таку унікальну надреальність.

Чи не тому рік у рік за митцем ідуть нові й нові учні, якими керує бажання й собі створити таку саму? А затим знайти істину творчості, на яку полює кожен художник. Та вкотре із сумом дізнатися, що істина – категорія релятивна. Так само, як і згадувана вище досконалість.

Фото надано галереєю «ABC-арт».



Іриси в керамічній вазі